

BESLUT
2012-10-12

Dnr Ö 36-2012

KLAGANDE

Göteborgs universitet
Box 100
405 30 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Regionala etikprövningsnämndens i Göteborg, avdelningen för övrig forskning, beslut den 6 augusti 2012, dnr 469-12.

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Projekt: Insiktsförmåga och uppsåt: En jämförande studie av begreppens funktion i rättspsykiatriska utlåtanden och domar.

Regionala etikprövningsnämndens beslut

se Bilaga

Ansökan gäller en studie som avser att belysa hur domstolarna har dömt ifråga om insiktsförmåga, handlingskontroll och uppsåt i fall där dessa faktorer har bedömts vid rättspsykiatriska undersökningar. Efter en lagändring från juli 2008 gäller inte längre absolut fängelseförbud för personer som bedömts ha handlat under inflytande av allvarlig psykisk störning och frågan om en mer omfattande lagändring är för närvarande beroende på prövning. Studiepopulationen begränsas till personer som bedömts ha handlat under inflytande av allvarlig psykisk störning från 2010 och framåt. Data från de rättspsykiatriska utredningsenheterna i Göteborg respektive Stockholm utgör källdata som lästs på plats i kodad form av forskarna och har arkiverats på respektive Rättsmedicinalverket, rättspsykiatriska avdelningarna i Stockholm och Göteborg. Man avser att studera den del av undersökningsprotokollen som beskriver den undersöktes insiktsförmåga och handlingskontroll samt domstolsakter. Domar har också rekviderats och länkats till protokollen. En kodnyckel förvaras i säkerhetsskåp vid en institution vid Göteborgs universitet. Man avser att förstöra kodnyckeln vid studiens avslutande. Man ämnar inte inhämta informerat samtycke och menar att detta skulle innebära risker för känslomässiga reaktioner för forskningspersonerna. Vid publicering kommer inte enskilda kunna identifieras.

Projektet påbörjades på uppdrag av Rättsmedicinalverket och en intern rapport ska skrivas till verket. Man avser dessutom att använda det numera redan insamlade materialet för forskning. Ansökan har avvisats av den regionala etikprövningsnämnden med hänvisning till att projektet har påbörjats och att datainsamlingen redan är genomförd.

Sökanden har överklagat detta beslut och menar att de data som insamlats på begäran av Rättsmedicinalverket visserligen redan insamlats för en myndighetsintern rapport men att man nu vill använda dessa data också för forskning. Centrala etikprövningsnämnden har inhämtat att det nu aktuella forskningsprojektet kommer att innebära att helt nya analyser kommer att

genomföras och att inga sådana analyser har påbörjats. Delvis nya forskningspersoner (Göteborgspopulationen) ska också ingå i forskningen.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Inledningsvis konstaterar nämnden att det här rör sig om registerforskning som ska behandla mycket känsliga personuppgifter varför etikprövningslagen är tillämplig. Centrala etikprövningsnämnden konstaterar att det var svårt att av den ursprungliga ansökan utläsa att den aktuella studien skiljde sig från den myndighetsinterna studie som redan påbörjats. Med de förtydliganden som nu inkommit står det klart att det här gäller ett forskningsprojekt som visserligen avser använda samma källdata men med nya, mer djupgående vetenskapliga analyser och frågeställningar. Den forskningen har inte påbörjats. Frågan om godkännande ska därför prövas.

Centrala etikprövningsnämnden återförvisar ärendet till den regionala nämnden för prövning enligt etikprövningslagen.

Detta beslut har fattats av Johan Munck, Lennart Lindgren, Kickis Åhré Älgamo, Gisela Dahlquist, Peter Höglund och Gunn Johansson efter föredragning av Gisela Dahlquist. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit ersättarna Anitha Bondestam, Pehr Olov Pehrson, Elisabet Andersson, Sighild Westman-Naeser, Anders Brändström och Holger Luthman samt kanslisamordnaren Ulrika Holmgren.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Johan Munck

Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg

Projektansvarig:

Göteborgs universitet
Inst för filosofi, lingvistik och vetenskapsteori
Box 200
405 30 Göteborg

Dnr:
469-12

Exp. 2012-08-13

Forskningshuvudman: Göteborgs universitet

Närvarande:

Gunnar Dyhre, *ordförande*
Lars Sandman, *vetenskaplig sekreterare*

Ledamöter med vetenskaplig kompetens:

Sally Boyd
Bengt Brülde
Claes Corlin
Kerstin Grundén
Anna-Karin Kollind
Jesper Lundgren
Bibbi Ringsby Jansson

Ledamöter som företräder allmänna intressen:

Erling Alriksson
Lisbeth Ekman
Bengt Fernström
Marianne Henningsson
Pia-Lotta Ranmalm Lagerlöf

Projekttitel: Insiktsförmåga och uppsåt: En jämförande studie av begreppens funktion i rättspsykiatriska utlåtanden och domar.

Beslutsprotokoll från sammanträde med Regionala etikprövningsnämnden i Göteborg, Avdelningen för övrig forskning, den 6 augusti 2012

Föredragande: Kerstin Grundén

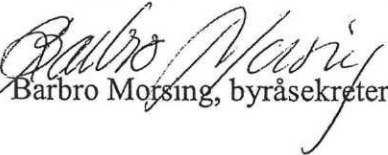
Avvisas

Etikprövningsnämnden avvisar ansökan med hänvisning till att projektet har påbörjats i och med att datainsamling redan är genomförd.

Beslutet kan överklagas till Centrala etikprövningsnämnden. Skrivelsen skall vara ställd till Centrala etikprövningsnämnden men skickas till Regionala etikprövningsnämnden i

Göteborg. I skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som Ni begär. Överklagandet skall ha kommit in till Regionala etikprövningsnämnden senast tre veckor från det att klaganden fick del av beslutet.

Att denna avskrift i transumt överensstämmer med originalet intygar:

Barbro Morsing, byråsekreterare